

Pałac w Cecenowie

CECENOWO (gmina Główny). Pierwszą wzmiankę o Cecenowie odnajdujemy w dokumencie z 1322 r. w którym książę pomorski Świętopełk nadaje osadę klasztorowi Norbertanek w Żukowie. W 1510 r. majątek kupił od klasztoru książęcy marszałek dworu i naczelnik Łęborka Ewald van Massow. Po jego śmierci wieś przeszła w ręce syna — tajnego ministra stanu i nadprezydenta Pomorza Caspra Otto von Massow. W 1777 r. od Carla von Massow kupuje Cecenowo Moritz von Weyher z Janowic, od niego z kolei 1795 r. majątek dostaje się w ręce Caspra Wilhelma von Zitzewitz.

Zitzewitzowie to zachodniopomorska szlachta, której rodowód sięga jeszcze wczesnego średniowiecza. Wg Georga von Zitzewitza herb rodowy przedstawiający czarno — białego, dwugłowego orła na białym — czarnej tarczy, symbolizuje godwójny stosunek lenny rodu: Zakonowi Krzyżackiemu i królowi polskiemu.

Gaspar Wilhelm von Zitzewitz w latach 1812-1814 buduje murowany dwór. Dziedziczy go 1825 r. Heinrich Christopher Ernst von Zitzewitz i od 1858 roku dobudowuje nowe skrzydło i zabudowania gospodarcze. Rozbudowa trwała do 1868 r., z tym że po jego śmierci od 1864 r. kontynuował ją Ernst Heinrich Christian Wilhelm von Zitzewitz. Ostatnim właścicielem z rodu w 1918 r. zostaje Wilhelm Zygfryd Otto Marcin von Zitzewitz. Gospodarzył tu do czasu upaństwowienia majątku w 1945 r. Pałac przez wiele lat po wojnie nie był użytkowany, później został przejęty przez PGR Cecenowo.

Istniejąca dziś najstarsza część pałacu zbudowana została w początkach osiemnastego wieku na miejscu wcześniejszego drewnianego dworu, z którego zresztą pozostawiono znajdującą się nad drzwiami do sieni umiejscowioną w korpusie głównym drewnianą belkę z datą 1687. Pałac, oficyna i zabudowania gospodarcze tworzą kompleks, położony na dużej parceli w kształcie trapezu. Obiekt zlokalizowany jest w północnej części wsi. Prowadzi do niego brukowa, posiadająca z obydwu stron starodrzew droga.

Fasada korpusu głównego pałacu od strony zachodniej graniczy z oficyną ustawioną prostopadle. Skrzydło wzniesione jest na planie wydłużonego prostokąta, korpus główny również posiada kształt wydłużonego prostokąta. Bryła korpusu głównego jest parterowa z piętrem w mansardzie, bryła skrzydła zaś dwukondygnacyjna. Całość murów z cegły i poligonalnie ułożonych kamieni, otynkowana, kryta dachówką holenderską.

Od północy przylega do pałacu park. Ostateczny kształt założeniu parkowemu nadano w pierwszej połowie XIX w. Aktualnie park jest zupełnie zaniedbany. Przed 20 laty na ścianie pałacu rozpięty był winobluszcz japoński, a w parku rosły rzadkie okazy drzew, jak tulipanowiec japoński. Wśród częściowo zachowanego starodrzewia przetrwały do dziś jedynie stare buki, świerki, kasztanowce.

Obiekt wymaga natychmiastowego remontu i oczekuje na nabywcę. Powierzchnia użytkowa pałacu wynosi 963 m², jest zaniedbany. (E.W.)

Fot. Jan Maziejuk

